

ЦАРЕГРАДСКИ ВЪСТНИКЪ

Годишна цѣна:

110 гр. за въ Цареградъ; 130 гр. за по
монъ и въ Одесса на бешлицы, а на
книги 150 гр. — Отъ Одесса за въ
венчки-те мѣста въ Россія плащася въ
година-та за пресылка-та на русска-та
поща 2 карбовны.

№ 158.

Издаваня всяка суббота.

Подписка ся приема въ Типографія-та ни
у Болгарскій Метохъ. Въ Одесса у Его
благородія Николая Христофоровича Па-
лаузова. Въ Москва въ Редакцій Жур-
нала Москвитинна. Въ Букурещъ у
Г-на Прокопія Валаноглу. Въ Ибраила у
Г-на Миханла Поповича.

ВАТРЕШНИ НОВИНЫ.

По Царска Заповѣдь:

Солунскій управитель, Рюстемъ паша,
наименованя управитель Едрененскій на мѣ-
сто Мехметъ паша, който ся опредѣли мор-
скій министръ. А пакъ Боснанскій Мехмедъ
паша, прежний Едрененскій управитель, опре-
дѣляся Солунскій управитель.

По друга Царска Заповѣдь:

Али паша наименованя каймакамъ на
Синапъ.

ЦАРЕГРАДЪ.

Споредъ Ж. де Константинополь офціал-
но писмо отъ 20 Януарія (и) дошло оный
четвертокъ съ Трапезонскій параходъ, и из-
вѣствало че на 13 Януарія, часъ и половина
послѣ пладня, четири русски баталіоны и хи-
ляда гюрджин съ два топа дошли пакъ да у-
дарятъ крѣпость-та Шекветиль. Щомъ като
ся появили презъ дровесата на отзатъ тая
крѣпость распространяющійся лѣсъ, колонель-
атъ Исмаиль бей, отъ арабистанска та война,
гарнизонскій командатинъ, взе со себе довольно
количество отъ войска, и излѣзе да отласне
руссыте. Спомагаемъ отъ Шекветилски-те то-
пове, би ся съ тѣхъ почти единъ часъ. Без-
порядокатъ ся внесалъ между русските редо-
ве, и най послѣ хванана да бѣгатъ, като о-
ставиха надъ землята голѣмо число убиты,
Царските войски, които немаха освѣнъ малка
повреда, поведихася съ голѣма стремител-
ность, която още веднаждъ показва нхната
камъ Султанатъ приданность, и камъ отече-
ското завардиваніе.

Ж. де Константинополь отъ 28 того со-
державна и слѣдующето:

Сокращеніе на едно писмо испратено до
Н. П. Омеръ паша отъ Халилъ паша, отдѣл-
наго Генерала, и команданта на Царските въ
Русчукъ сили.

Въ петакъ на 3 текущаго, утрѣнь-та, по-
ложихме въ шалупы и ладіи, приготвени на-
рочно за тая цѣль, нѣколко войски, и испра-

Тихме ги на островъ Кама, срѣщу Русчукъ.
Руссите понеже и тѣ бѣха тамо испратили отъ
Гюргюво два баталіона пеши и два ескадрона
конницы, сраженіето начна съ непрестанный
единъ гърмежъ отъ страна на Царските otto-
мански войски, както и съ огнь-атъ на артиле-
ріята на нашите шалупы. Въ истото време 300
отъ башибозуцыте минуваха Дунава за да уда-
рятъ първото русско нкето срещо Русчукъ, и
батеріите на тая крепость гърмяха веру не-
приятевската страна. Тогда четверый баталіонъ
отъ вторий-атъ полкъ на стражарската резер-
ва, управляема отъ Али-ага, влѣзе въ ладіи
наедно съ два топа, излѣзе на острова тамо
гдѣто второто русско нкето ся нахождаше;
руссите като видяха това, пуснаха огнь отъ
нхныте батеріи отъ селото Слапоція и испра-
тиха отъ Гюргюво три баталіона пеши, единъ
полкъ конницы, нѣколко казацы и два топа.
Первый баталіонъ отъ Царскій-атъ полкъ, кой-
то по горѣ ся спомена, управляемъ отъ своего
главаря, Махмудъ-ага, содруженъ отъ единъ
топъ, абіе на островъ-атъ мина и захвана сра-
женіето, което 3 часа ся продолжи, и съ Бо-
жіята помощ, и необоримата храбрость и дѣя-
тельность-та, които употребиха нашите войски,
сполучиха да отласнятъ противленіето на не-
приятель-атъ, който немогуць повече време да
стой срѣщу непрестанный-атъ огнь на артиле-
рія-та и на гърмежъ-атъ, както и огнь-атъ на
отсамъ Дунавските батеріи, удолжися непоря-
дечно да ся оттегли. Царските войски спече-
лиха отлична една побѣда, взеха нѣколко пуш-
ки, сабли, паласки и други военны вещи, които
наедно съ нашата артилерія турихася въ шалу-
пыте и ся донесоха въ Русчукъ, гдѣто наши-
те войски ся завърнаха послѣ като развалиха
неприятель-атъ. Въ това сраженіе, Царските
войски имаха 32 человекы убиты, и 102 легко
ранени. Башибозуцыте и мѣстната войска и-
маха и тѣ нѣколко души легко ранени. А ко-
лко за пагубата, която руссите имаха, на здраво
ся научихме че имаха повече отъ 300 души у-
биты и два-пути толкози ранени. Царските
войски показана чудесна храбрость и неустра-
шимость, и молиме Бога да даде много славны
побѣды на Н. И. В. августѣйшаго нашего го-
сударя.

говаря и да слуша разны-те теоріи, кои-то Ар-
химидъ веру науки-те праваше. Казватъ че
единъ день, кога-то доказваше на Иерона чу-
десны-те слѣдствія на движуци-те сили, дерз-
на да му рече: Кажими гдѣ да ся по-
ложатъ земля-та да ти потрѣся:
срѣчь покажи ми едно мѣсто, друго отъ зем-
ля-та, гдѣто да положи миханы-те ми, и тогда
да потрѣся земля-та.

Тая басня, коя-то мнозина Исторіописцы
приказувать, трѣба да ся прибави въ оныя на-
родны заблужденія наедно съ неговъ-атъ гло-
бусъ (шаръ) на кого-то, казватъ че кругове-
те слѣдували небесны-те движенія. Но исторія-
та на горящи-те огледала, кои-то Архимидъ
бѣ употребилъ за да изгори корабли-те на
Марселла, кой-то обсаждаше Сиракуза, достойни
са за вѣруванія.

Декартъ и Абе-Саасъ писаха за тѣхъ че

Англо-французско-то отдѣленіе, составляемо
отъ парадны фрегаты, което преди 12 дни
въ Черно море бѣ влѣзло, завърнася въ недѣ-
ля въ Босфора и запрѣся на Бейкосъ.

Тыя фрегаты ходяха една седмица наредъ
вредъ по Черно море даже и до Кафа. Ако и
зимата да бѣше много люта, обаче ходяха, по
не съ малка трудность. Мыслятъ че Одесското
пристанище както и Азовско-то море ся замрз-
нали ради голѣмата тая студъ.

Въ послѣдний вторникъ излѣзе въ Черно
море едно отдѣленіе отъ англо-французската
флота составляемо отъ десятна парадны ра-
зны фрегаты. Съ тѣхъ излѣзе и едно отдѣле-
ніе отъ оттоманската флота, което ся соста-
влява отъ парадныте фрегаты: Меджидіе
Фейзи Бахри, Таифъ, Махбир-Сюрюръ, Шааки,
Шади, Ниль, и отъ парадны-те корветы:
Шехперъ и Пурсудъ, и носятъ 8,000 души, пра-
вилны войски. 15 други торговски корабли, на-
товарени съ военны запасы, содружиха голѣмо-
то това парадно отдѣленіе; наедно съ тѣхъ
отиде и французскій параходъ Египетъ натовар-
енъ съ военны запасы и 1,000 военны.

Англискій параходъ Карадокъ дойде
оный день въ четвертокъ, отъ Марсилія и до-
несе, казватъ, много важны писма до посланни-
цыте англискій и французскій. Съ него дойде
и англискій единъ Генераль наедно съ нѣкол-
цина чиновницы.

Писма отъ Ванъ, извѣстватъ че военный
Персійскій Шахъ, Емиръ Низам-Азиз-Ханъ,
содруженъ отъ неговатъ полкъ, стигналъ на
30 декемврія въ Тебрисъ съ осмь хиляды че-
ловѣцы пеши, конницы и артилерія. Онъ тре-
балъ да надзирава Хаи и разны други мѣста
на предѣлыте, и да гони разбойницыте, кои-
то пленятъ Аджербижанската область.

Сходствата между областите персійскіи
и турски ся нахождатъ въ добро состояніе.

Г-нъ Канниковъ, содруженъ отъ русскій
атъ военачалникъ Бисевъ, стигналъ непо-
знатъ въ Тебрисъ, и послѣ като напрасно
заплашивалъ Персійскіяты Князь, управитель-

са една басня. Но Бюфонъ доказа че може да
са истинны и возможны. Той предполага едно
огледало, подобно на Архимидово-то, и таково,
кое-го по голѣма сила може да има. И соста-
влява го отъ 400 равны и четвероугольны ста-
кла, голѣми една педя на ширъ и една на дол-
жина. Стопява тогава свинець (куршумъ) и о-
лово (калай) 140 стжпки надалечъ, и запалва
древа още по далечъ. Съ тосъ начинъ, казва
Бюфонъ, Архимидъ може да е сполучилъ да
запали флота-та неприятельска, отъ 150 стжпки
далечъ, и да я е изгорилъ.

Друга една слава ся отдава на знамени-
тый тойзи математикъ. Онъ бѣ изнамѣрилъ
таква машини щото единъ градъ можеше съ
тѣхъ да ся забрани, или да бие и да привземе
други градове. Така и негово-то отечество съ
помза бѣ употребило тыя машини противъ свои-
те неприятель.

ПОДЛИСТНИКЪ.

АРХИМИДЪ.

(Преводъ отъ французски.)

Тойзи ученый человекъ бѣ единъ отъ
най искусны-те земледѣлцы и махинисти, и ся
е родилъ кадѣ 287 години предъ Христа на
Сиракуза въ Сицилія, отъ знаменита една фа-
милія, роднина на Иерона, царя Сиракускаго.
Негови-те любезни заниманія бѣха науки-те и
особенно землемѣрие-то (Геометрія) и механика-
та. Онъ никогда не рачи да ся намѣси на поли-
тически дѣла.

Иеронъ, пріятель, сродникъ и господарь
неговъ, обычаше ежедневно съ него да ся раз-

ать на тая область, готвился да ся вѣрне на Тивльсь.

Ж. де К.

Преводъ на едно меморандомъ допратено до разны-те посолства на пріятелски-те силы на 28 Ребиол-Евелъ 1270 (12 Январія).

Въ едно Меморандомъ, кое-то на 26 Ребиол-Евелъ ся испрати до посланницъ-те на пріятелски-те силы ради временно-то запретеіе на исхождане-то на земны-те плодове отъ державы-те на Н. В. Султанъ-атъ, извѣстиво вы ся бѣше че, между опредѣлены-те мѣста, исхождане-то на земны-те плодове никакъ не ся запрецаваше въ области-те на Румелия, Анадолю и Арабія. Тая мѣрка ще слѣдува безъ никое промѣненіе. Но, понеже споредъ изложенія, кои-то отъ исты-те мѣста дойдоха, быде извѣстиво че пшеница-та много рѣдко ся намѣрвала въ Триполска-та Барбаріаска область, и понеже ако пшеница-та слѣдува на воиъ да ся испраца, нужда-та на тыя жители както и нужда-та на тамошна-та наша царска войска, може да быде отъ день на день по голѣма; того ради за да ся приварятъ непріятны-те слѣдствія, рѣшился отъ исты-те мѣстны совѣты (и това ся извѣсти на тамошны-те консулы на силы-те) че до нова-та жетва исхождане-то на пшеница-та отъ реченна-та область и отъ окружности-те ѳе запряенно.

Тая мѣрка ся доложи до вси-те пріятелски силы, и ниаме честь, Господине, да доложиме и вамъ това рѣшеніе.

Второ Меморандомъ допратено отъ В. Порта до посолства-та на иностранны-те силы, на 28 Ребиол-Ахъръ 1270.

Нова една тарифа ся постави за происхожденія-та на Оттоманска-та Имперія, както и за происхожденія-та на иностранны-те мѣста, споредъ коя-то стокы-те и други-те ствары, кои-то ся извоздять или вхождять, долженствувать да плащатъ опредѣленъ единъ гюмрюкъ. Разны-те ствары, кои-то не са забелѣжены между тая тарифа, трѣба да плащатъ уреченъ единъ гюмрюкъ, кога-то тува стигаатъ, споредъ текуща-та на денъ ать цѣна, послѣ като ся приснеме 20 на 100.

Ако и тыя направленія да существуютъ, нѣкои обаче торговцы, подданныцы на пріятелски-те силы, не плащатъ лесно гюмрюкъ-атъ за пшеница-та, коя-то отъ Россія довоздять, и на кои-то име-то не ся намѣрва въ тарифа-та. Тыя упорство на гюмрюкски-те направленія, както и ваше-то правосудіе ще ги познае, не бывши безъ основа и вредителны на гюмрюкски-те доходы, кои-то са една часть отъ царска-та хазна, не е возможно да ся пріематъ, нито да ся траятъ.

Слѣдовательно, посолства-та на пріятелски-те силы, умоляватся да дадять строгы заповѣды кому-то принадлежи, за да воспрятъ нхны-те подданныцы да не преступяватъ на гюмрюк-

ски-те направленія, и като вы извѣстяваме за това, молиме вы въ исто-то време да вземите нужны-те мѣрки за да ся исполни, това предложеніе.

Друго Меморандомъ.

Торговски-те корабли, кои-то со знамя на пріятелски-те силы въ Цареградъ дохождатъ, хвѣргатъ желѣза-та си, противъ строгите направленія, на кои-то мѣста щатъ, между новы-атъ мостъ и Топхана-та и додвгать плаваніе-то на малки-те канцы, и на параходы-те, кои-то, въ Босфоръ-атъ служатъ, и ставатъ причина на разны бѣды; и правятъ това безъ да слушатъ замѣчанія-та, кои-то капитаны-те отъ пристанище-то непрестанно имъ правятъ, и имъ думатъ да запыратъ корабы-те си на опредѣленны-те си мѣста.

Слѣдовательно пакъ ся предлагава на представители-те на пріятелски-те силы строго да заповѣдять на капитаны-те, нхнаго народа, да не запыратъ корабы-те си, на друго мѣсто, освѣнь на мѣста-та, кои-то ще ся покажатъ отъ администрація-та на пристанище-то; така и вы сами ся умолявате да дадете нужны-те заповѣды на капитаны-те, подданныцы на ваше-то правителство.

22 Ребиол-Ахъръ 1270 (13 Январія).

Послѣдны-те англійски и французски вѣстницы наци са отъ противорѣчія за мысли-те, кои-то російскій Императоръ може да има верху послѣдны-те предложенія, кои-то четыри-те силы у Виенна направиха.

Послѣдны-те отъ Петербургъ извѣстія са отъ 9 Январія, и казватъ че до него день не былъ стигналь въ тая столица скороходець-атъ, кой-то носеше предложенія-та на силы-те.

Телеграфическо писмо отъ 13, Виенна, казва че предложенія-та, кои-то Турція за миръ бѣ пріела, стигна у Виенна на 22, и че В. Порта иска отговоръ-атъ отъ Россія въ растоііе на 40 дни, броемъ отъ 2 Январія (н). Виенскій совѣтъ одобри тыя предложенія и испрати ги на Петербургъ, и ако тѣн быдять приняты, испразненіе-то на Дунавски-те Княжества, ще ся исполни послѣ двадесать дни.

Англійски-те вѣстницы обнародувать слѣдующи-те важны извѣстія, кои-то обаче още не са подтверждены.

“ В. Порта, казватъ тѣ, приложила на 31 декемврія слѣдующи-те промѣнія на сообщеніе-то, кое-то представители те на четыри-те силы ѳ бѣха предложили.

1^о Въмѣсто испразненіе-то на Княжества-та колко-то по скоро да ся исполни, Порта-та писа; “ испразненіе-то да быде въ растоііе 15 или 20 дни отъ какъ Россія ся склони на предложенія-та.”

2^о Подновленіе-то на трактаты-те да быде споредъ реченно-то условіе за цѣлость-та и независимость-та на Турція.

осѣти че е голъ, излѣзе отъ баня-та и тичаше по Сиракузски-те улицы и выкаше “ намѣрихъ! намѣрихъ! ”

Марселль като много време обсаждаше Сиракуза, и привзе най послѣ тойзи градъ, заповѣда като влѣзе въ градъ-атъ, никакъ да не повредять Архимидъ. Но прилѣжаніе-то на кое-то тойзи математикъ ся бѣ прѣдалъ, отиѣ му животь-атъ. Оиѣ ся занимаваше да рѣши една математическа проблема, и не ся научи че привзели градъ-атъ, освѣнь кога-то единъ войиъ дойде да му кажи че военачалникъ-атъ го выкаль да отиде при него. Архимидъ го помоли да почека малко деклѣ да рѣши проблема-та си. Но войиъ-атъ, като неразумѣваше какво му говореше, продупчи го съ сабля-та си на 208 години предъ Христа и го уби. Римскій-атъ военачалникъ много ся оскорби за смерть-та того ученаго; почете неговы-те родины, и

3^о Порта-та сама отъ себе ще улучи правителска-та нейна система.

Вси-те европейски вѣстницы говорятъ за голѣма-та битва, коя-то на Четане быде, и казватъ че руссы-те, понудени да бѣгать отъ тамо, завжрналися кадѣ Крайова. Официалны-те русски извѣстія, казватъ че отъ нхна-та войска ся убили хиляда души въ бойце-то и 4,000 ранены; че военачалникъ-атъ Анрепъ ся раниль и го завели въ Крайова, и че между убиты-те намѣрвался и военачалникъ-атъ Тунмонъ.

Европейски-те вѣстницы виѣствяватъ слѣдующе-то писмо, кое-то англійскій и французскій въ Цареградъ представители бѣха испратили до Севастоволски-те власти.

На Севастополскій-атъ управитель.

Согласно съ заповѣды-те на мое-то правителство англійска-та (французска-та) флота соединена на французска-та (англійска-та) готви са въ Черно море да ся появять. Тая стѣпка има за намѣреніе да защити оттоманска-та земля отъ всякое нападеніе и непріятельско дѣланіе. Извѣстявамъ убо Ваше Превосходителство да воспрѣ всякое сраженіе, кое-то може да смути пріятелски-те сходства, существуемы между правителства-та ны; сходства, кои-то желая да сохрания, и кои-то и Ваше Превосходителство несумиѣнно желаетъ да сохрани.

Того ради много ще ся зарадувамъ нато науча че и ваше превосходителство, воодушевляемо отъ исты-те мысли, благоразсудило да даде нужны-те инструкціи на морскій-атъ военачалникъ, кой-то управлява русски-те силы, за да привари всякой случай, кой-то може да смути миръ-атъ.

Стратфордъ де Редклифъ, Бароне д' Илье.

Пишатъ отъ Петербургъ отъ 16 Январія:

Россія не гледа вхожденіе-то на англо-французска-та флота въ Черно море като една причина на бой. Исква обаче писменно да ѳ са дадять точны изясненія за тойзи поступокъ. Днесъ трѣгнува единъ скороходець, носящъ примѣчанія верху това въ Лондонъ и Парижъ.

Тыя са извѣстія-та, кои-то отъ Европа дойдоха, и кои-то ся обнародоваха во австрійскій вѣстникъ Отписатель. Умѣренность-та, коя російско-то правителство въ това обстоятелство показва, подновлява надежды-те че на миръ ще ся склони.

Приложавать че англійскій и французскій въ Петербургъ посланницы доказали на Императора Николая, че соединена-та флота, немала съ нейно-то въ Черно море рхождение друго намѣреніе, освѣнь да сохрани всякой за миръ-атъ нейтральность, и както ще воспрѣ испрацаніе-то на русски-те войски въ Азія, така не ще да остави и оттоманы-те да даватъ военна помощъ на Черкезы-те.

воздигна му единъ гробъ, надъ кого-то турци единъ цилиндръ и единъ шаръ споредъ както той въ животь-атъ си бѣ пожелалъ. Тойзи гробъ много време бѣ загубень, и не ся намѣри освѣнь кога-то Цицеро бѣ консуль въ Сиракуза.

Насѣкомн-те (бубулечки-те) твѣрдѣ малка храна ны даватъ и токмо пчела-та може най много да ся похвали рѣди медъ-атъ, кого-то ты ны дава. Вси познаватъ че медъ-атъ е една руса, коя-то пчели-те вземать отъ цвѣтоте, и я пріематъ въ желудокъ-атъ си (стомаха) гдѣто ври до гдѣто го хвѣрлятъ въ кеичи-те си; тамо полека-лека ври и ся превратява на совершенъ медъ. Кога-то искаме да извадиме тойзи медъ, истискуваме пчелы-те, споредъ обичай-атъ, кого-то всяко мѣсто особенно употреблява.

Неговы-те знанія не ся ограничаваха токмо на математика-та: Сиракузскій царь, Геронъ, бѣ далъ одному куюмджію, злато за да му направи една корона. Куюмджія-та воистинну направи тая корона и я донесе на царя. Тойзи ся удиви и благодарн за презрядна-та нейна направа, но въ сумнѣніе влѣзе да не бы куюмджія-та да е помѣшалъ въ нея друго нѣкое вещество, и е открадналь отъ злато-то, и искаше да узнае това, но безъ корона-та да ся развали. Архимидъ наеся да открие това, и хвана да ся занимава на разны опыты. Така убо като ся капеше единъ день въ баня-та и ся потоняваше цѣль въ курна-та, дойде му на умъ-атъ че едно кое да е тѣло като ся потоня въ едно кое да е житко (водно) нещю, загубува отъ тежина-та си една часть, равна съ оная часть на отмѣстена-та вода. И така толка бѣ негова-та радость, щото безъ да ся

— Руски-те въ Парижъ и Лондонъ посланницы стояха на служба-та си до 21 Януарія (н) ако и слухъ да ся бѣше раздалъ че призованіе-то на парижскій-атъ е въ путь-атъ.

Вѣстникъ Лоидъ съдържава слѣдующата достозамѣтельная статія за австрійска-та политика :

Онѣя, кои-то мыслятъ че Россія гледа това обстоятелство, кое-то е способно за да предприеме притяжательна война, защото може да ся надѣва Австрія да ѣ помогне, сануватъ.

Австрія не е оставила още путь-атъ, кого-то отъ четирина почти години, слѣдуютъ знамениты-те нейны политически мужи съ мудрость и дѣятельность. Слава Богу! Князь Метерникова-та политика сохранялася още. Кога-то быде Наваринска-та битва, никакой австрійскій тонъ не отправи гюлето си противъ австрійска-та полза. Но Англія и Франція хвѣрлиха тогда противъ свои-те си ползи. Австрія нема ни една причина да ся отрече и остави на 1854 политика-та, коя-то е имала на 1827. И докль Австрія не вземе таково рѣшеніе, не е вѣроятію Россія да сполучи въ притяжательнѣ единъ бой противъ Турція.

Лондонскій вѣстникъ Утреиный скороходецъ извѣстѣява слѣдующе-то отъ 16 Януарія (н):

Извѣстія-та, кои-то отъ Виенна дойдоха казватъ че новъ единъ протоколъ ся подписалъ отъ представители-те на четиры-те силы, съ кого-то одобряватъ отговоръ-атъ, кого-то Порта-та направи на предложенія-та имъ и го разглашаватъ като доволенъ. Това извѣстіе е много важно и изново показва содѣліе-то на велики-те силы за миръ-атъ. Россійскій Императоръ може сега важно да помысли ако му е простено да отхвърли условія-та, кои-то ся посвятиха отъ общо-то подтверденіе на цѣла Европа, и кои-то са отъ най полѣзны-те, кои-то можатъ да му ся предложатъ; освѣнь ако е увѣренъ че може да отласне противдѣйствіе-то на вси-те просвѣщенны державы, и естественна-та сила на най крѣпкы-те народы на свѣтъ атъ. Така бой-атъ или миръ-атъ колебается въ равновѣсіе-то, кое-то послѣ нѣколко дни ще клони камъ една-та или друга-та страна. Царскій-атъ отговоръ на сообщеніе-то, съ кое-то двѣ-те силы извѣстѣяватъ че ихны-те флоты быдоха господари на Черно море, и отхвърляне-то или приѣманіе-то на ихны-те за переговоры предложенія, ще ны увѣрятъ веке ако Россія ся е понудила да ся склони на правдина-та, или ще си увѣрме че Императоръ-атъ е взель неизмѣняемо рѣшеніе да побуди погубительнѣ бой.

Нѣмски-те вѣстници извѣстѣяватъ че Россія ся занимава съ голѣма дѣятельность на велики-те нейны предоготовленія. Пишатъ отъ

Медъ-атъ има разны лѣкарскы свойства: преди Америка да ся открие, много ся употребляваше въ поваринцы-те (мутфацыте). Древны-те го употребляха да услаждаватъ ястія-та и питіета-та си, и вообще можеме да кажемъ че медъ-атъ е предпочитаемъ отъ захарь-та, като по балсамически и по усладителнѣ. Обратенный-атъ медъ има особно свойство да сохранява растенія-та, корены-те, цвѣтоте, овоція-та, както и животны-те существа. Бадасы-те, жители Цейланскы, рѣжатъ сурово-то мѣсо на части, покрыватъ го съ медъ въ дупка-та на едно дебело древо, една педя горѣ отъ земля-та, и запушватъ послѣ тая дупка съ една вършина намазана съ калъ. Послѣ една година това мѣсо става много вкусно за ястіе.

Въ Греція гощаваха госты-те съ муши-трѣнчета; и даваха по голѣма цочетъ на муж-

Букурещъ, 4 Януарія, че непрестанно дождали тамо нови войски. И увѣряватъ че освѣнь военно-то тѣло, кое-то ся управлява отъ Остенъ Савена, учекуются и други отъ внутрешна-та Россія да дойдатъ. Все-те казацы, кои-то по границы-те ся нахождаха, тржгнали за Княжества-та. А пакъ отъ Варшава на 4 Януарія пишатъ, че отъ тры-те отдѣленія на западна-та стража, кои-то бѣха взели заповѣдь незабавно въ Княжества-та да слѣзатъ, токмо едно-то отдѣленіе тржгнало. Други-те двѣ отдѣленія, кои-то бѣха готовы на путь да излѣзатъ, взеха противна заповѣдь. И това казватъ, така станало защото трудно ся видѣло да намѣстятъ тѣя войски, и защото опасно было за да смалатъ, въ тѣя обстоятелства, войски-те въ Польша.

Пишатъ отъ Одесса.

Тукашны-те работы ся нахождатъ въ постоянно-то си состояніе. Никое извѣстіе за новы военны сполучія немаме, и причина-та на това несумѣнно трѣба да е голѣма зима лютость. Студъ-та не е отъ обыкновенны-те снѣгъ-атъ честь, и калъ-та такава щото не може да ся излѣзе нито пешкомъ нито съ кола.

Османъ паша претърпѣ отрѣзаніе-то на нога-та въ Севастополь, пострада, но нужда бѣше да ся отрѣже защото гангрена-та хвана да ся появлява. Понсека дозволеніе отъ Севастопольскій-итъ управитель да го принесатъ въ Одесса, но понеже тойзи немаше за това заповѣдь, писа въ Петербургъ. Османъ паша получи отъ него дозволеніе, и писа до Ахметъ паша, кой-то е на Лиманъ Одасъ кому-то извѣсти состояніе-то си и на неговы-те злочастны другары. Това писмо ся предложи перво отворено на мѣстны-те власти, и послѣ испратися, както казватъ, въ Цареградъ.

Оттоманскы-те пленницы, кои-то тука и въ Севастополь ся нахождатъ ще ся испратятъ послѣ малко по на внутрѣ. Сирѣчь христіянны-те на Кіевъ, а други-те на Москва. Нѣкои отъ тѣхъ призовахася въ Петербургъ, и особенно четиры-те чиновницы и лѣкаръ-атъ отъ Египетскій-атъ корабль, и десять отъ торговскій-атъ корабль Медари-Тиджаретъ.

И. В.

Атинскій вѣстникъ Надежда съдържава слѣдующе-то писмо отъ Виенна:

Въ Парижъ мысль-та на бой-атъ противъ Россія хвана обща да става. Тамо живуци-те русси и отличны-те французскы младежи често като за смѣхъ ся закачатъ; и вѣстници-те често вмѣщаватъ разны-те тѣя докочителны думы, както за любовнѣство вы самъ сообщавалъ. Преди нѣколко дни, въ голѣмо едно обращеніе, попытаха нѣкого руссеца — видѣхте ли казицы-те? (като му загатнуваха нѣкоя комедія, коя-то презъ тѣя дни представиха въ едно отъ парижскы-те зрѣлища (театри). — Не, — отговори руссеца, понеже

ки-те преди совокупленіе-то имъ, а на женскы-те послѣ совокупленіе-то имъ, и лакоми-те вадѣха яйца-та имъ и съ голѣма сладость въ Атина ги ядѣха. Сега още въ Индія носятъ на пазарь кошицы, полны съ муши-трѣнчета и ги размѣиваютъ съ други стоки.

Стари-те както и по нови-те исторіи, горятъ за нѣкон скакалцы на кои-то мѣсо-то е по бѣло и по сладко отъ мѣсо-то на рацы-те. Восточны-те ги варятъ и печатъ въ прѣстены сосуды въ кои-то крыла-та и крака-та ся отдѣлятъ; по глава-та и тѣло-то ставатъ червены като рацы, и составляватъ едно презрядно ястіе. Діодоръ Сицилійскы казва че въ Египетъ ядѣли, въ негово време, скакалцы-те. Но това ястіе ся употребляваше и въ Іудея, понеже Мойсей бѣ простилъ на Еврен-те да ядятъ отъ четиры вида скакалцы; между тѣмъ и святое писаніе ны казва че святы Иванъ

друго разумъ, — не ги видѣхъ защото не бѣхъ въ Парижъ на 1814. — Въ едно кафене; гдѣто стояха разны отъ первы-те парижскы младежи, и пѣяха шанпанско вино, влѣзе русскій нѣкоя контъ. . . . — примите една чаша шанпанско вино, кое-то не пѣятъ казацы-те? кой знае? отговори русскій контъ, ако не ги видите на идуца-та пролѣтъ тука да пѣятъ шанпанско-то вы вино! — Е! отвѣщаха парижскы-те младежи, мыслите че мы французы-те даваме шанпанско вино на роботы-те си?

Французскій официалный вѣстникъ Мониторъ извѣстѣява, че на 8 Януарія (н) французскій Императоръ официално прилѣлъ Князя де Шиме, кой-то му вручи особенно писмо отъ Леополда, Белгійскаго Царя. А за това писмо разны слухи ся раздадоха. Нѣкои си увѣряватъ че росскій Императоръ предварително былъ пратилъ писмо до Белгійскій-атъ царь, споредъ кое-то тойзи Царь принель посредничеството си за восточный-атъ вопросъ. Но Брюкселскій вѣстникъ Ендепандансъ доказва че тѣя слухи совѣмъ са лажа. Но споредъ парижскій вѣстникъ Отписатель, писмо-то, кое-то донесе Князь де Шиме съдържава изясненія нѣкон за нѣкон случаи, кои-то быдоха кога-то Царь Леопольдъ преди нѣколко време въ Лондонъ ся нахождаше. Нека ся замѣчи че разны вѣстници бѣха корили тогози Царя защото тогда ся испыталь да отдвои Англія и Франція. Споредъ реченный убо вѣстникъ това писмо имало намѣреніе да уничтожи всякое за това сумѣніе. На конецъ други ся препиратъ че това писмо имало намѣреніе да состави торговскы единъ трактатъ между Белгія и Франція.

Вѣстникъ Морнингъ Кроникль съдържава слѣдующе-то телеграфическо писмо:

“ Виенна, 16 Януарія (н).

“ Извѣстія отъ Петербургъ отъ 8 Януарія, казватъ че имало предварителны знакове че сношенія-та съ Франція и Англія ще ся прекратятъ и че императорскы-те въ Парижъ и Лондонъ посланницы ще ся призоватъ (това що предшествува е истина).”

Пишатъ отъ военно-то зрѣлище на австрійскы-те вѣстници, че отъ 10 Януарія (29 декември) и пататакъ никое сраженіе въ Мала Влахія не ся е случило. Оттомане-те укрѣплявахася на Калафатъ. Омеръ паша слѣзаль на 8 Януарія наедно съ обща-та негова войска отъ Русчукъ на Видинъ, и направилъ мостъ между Видинъ и Калафатъ.

А пакъ русскы-те ся увѣривали на Четане и Радова. Князь Горчаковъ нахождался до 5 въ Мала Влахія. Пашаха же отъ Букурещъ на 3 че русскы-те ся приготавливали да нападнатъ верху Калафатъ. Русскы-те были до 36,000 души въ Мала Влахія, и имали 60 топа. Оттоманы-те ся готвяха да ги приѣматъ.

Нѣкои отъ нѣмскы-те вѣстници припи-

Креститель не ся хранеше освѣнь съ скакалцы и медъ. Но Мойсеев-те и святы Ивановы-те потомцы не ся ползуваха анто отъ дозволеніе-то нито отъ примѣръ-атъ.

На 1693 нападна въ Германія една войска отъ скакалцы, отъ онѣя, кои-то восточны-те ядатъ, и знаменитый Ж. Мюдолъ стотви отъ тѣхъ споредъ както ги готвятъ восточны-те, и угости Франкфуртскы-те министры.

Гвинеискы-те жители, глѣтатъ и ядатъ мухи-те и други подобны гадны; а жители-те Цейланскы поглѣчатъ пчелы-те; Ново-испанскы-те жители ядатъ ираркы-те; други нѣкон фици-те (шалковичный червь); Татары-те и Готентоты-те ядатъ вѣшки-те. Сынъ Лахировъ увѣривалъ Реомюра че позналь една мома много хубавица, и отъ една знаменита фамилія, че ся расхождала по градины-те, и набодвала вси-те пѣлцы, кои-то можила да намѣри, и ги хрускала съ голѣма сладость.

ратся, че отговоръ отъ Петербургъ у Виенна еошелъ, и приложаватъ, че Императоръ Николай пріель предложенія-та, кои-то четири-те сили предложиха, за колко-то ся касае за политическата частъ, сирѣчь за цѣлостъта и независимостъта на Турція; а колкото ся касае за религиозната частъ, то е въпросъ, кой-то трѣба да ся рѣши отъ Россія и Турція; токмо, безъ другъ никой да ся намѣси. Освѣнь това остава на себе правото да иска иждивеціята, които на боить быдоха. Казватъ че тойзи отговоръ ся е испратилъ отъ Виенна въ Цареградъ.

РАЗНИ НОВИНЫ

— Французската параходна фрегата Касикъ дойде оный вторникъ въ Цареградъ отъ Тулонъ, и като минуваше предъ Сарай-Бурну поздравилъ съ 11 топа.

— Англійскій линейный параходъ Фебусъ дойде оный четвъртокъ въ Цареградъ отъ Трапезонтъ и доведе 190 редици [отъ Трапезонтска-та областъ.

— Параходъ Таури-Бахри дойде отъ Кавала и донесе памукъ за Царското правителство.

— Въ послѣдний понедѣльникъ, Г-нь Брюкъ австрійскій посланикъ, даде великолѣпнень единъ балъ, гдѣто, освѣнь най отличныте Цареградски фамилии, ся находжаха и разны министри отъ В. Порта и чиновници.

— У Виенна отъ часъ на часъ ся учекувало ново едно окружно отъ Конта Несселрода писмо за Восточныте работы. Казватъ че съ това писмо Россія ще изяви себе свободна отъ обѣщаніята, които бѣ дала че ще стои въ неоторително положеніе.

— Въ Парижъ ся занимавали за времето, по което трѣба да ся призвать двѣте велики на державата партіи, и казватъ че не щатъ да ся призвать преди първаго Марта и това, защото искатъ да видятъ по напредъ какво мнѣніе, ясно и искрено, англійското общесовѣтіе ще даде верху Восточныте работы, предъ французското общесовѣтіе да ся занимае на него.

— Писма отъ Видинъ извѣстятъ че военачалникъ Горчаковъ, тръгналъ съ 40,000 мужи отъ Букурещъ за Краиова съ намѣреніе да удари Калафатъ съ голѣмы силы. Царските войски намѣрватся добръ приготвени да отгласятъ нападеніето на русыте.

— Хлѣбать въ Греція слѣдува да ся продава 50 лепти (около 90 пары) оката и той много лошава.

— Два днѣ непрестанно слѣдуваха, въ Греція, една много важна судба, която ся кончила послѣ като отсудиха обвиняемиятъ на смъртъ. Таа работа была слѣдующата:

Въ островъ Тино, нѣкой си отъ западна-та религія, който е ималъ добро поведеніе, залюбилъ младо едно момиче, съ което и поискалъ да ся ужена, като ся то склонило. Но единакъ отъ родниныте му, человекъ поттень, представи му че тогда токмо може да го вземе за жена ако той ся склони да приеме неговата вѣра сирѣчь да приеме восточната вѣра. Младиятъ ся склони и прія восточното крещеніе. Това обаче обстоятелство раздражни фанатизматъ на въ Тино живущите панищаны, които только ся усвѣршиха и усвѣршиха отъ страсть-та, щото намѣриха злодѣйца нѣкого въ Тино, когото употребиха, за да убиятъ роднината на момичето, който приканъ западныятъ да остави първата негова вѣра, и така тойзи злодѣйць мина на Тино и уби злощастнаго оногова гражданинъ. Судищцата научиха това, и намѣриха виновникатъ, когото, както по горѣ ся рече, отсудиха на смъртъ.

— Тукъ слухъ ся раздаде че въ Терново ставало едно много гнусно и соблазнително приключеніе, за кое-то като добръ ся научиме, ще говориме.

Отъ много години насамъ не бѣше ставало таково страшно и трепетно убійство по страныте ны, каквото това което ся случи на

9 Януарія того года въ петакъ вечеръта срѣщю суббота. Минчо Х. Николовъ сяцо Сопотненень, двадесять и осемъ годишенъ момакъ ожененъ преди 2 и половина години и който торгуваше съ баща си отъ десять години насамъ, намѣрися убить и закланъ въ суббота заранта при Х. Петковата залхана. Тойзи момакъ толкова добродушенъ и благонравенъ бѣше, и такыва добры надежды за будущее си даваше, гдѣто сега цѣль Сопотъ и сички оныя които го познаваха жалувать и ся скорбятъ като че сякой единъ отъ тѣхъ особно го е изгубилъ.

Въ петакъ вечеръта дошелъ единъ селянинъ та го извикалъ отъ дома му, а той покойныятъ Минчо сир. понеже го познавалъ, както ся говори, и ималъ земаѣдаванъ съ него, зель около 15 хиляды гроша съ себе си и излѣзалъ ведно съ селянинатъ, отишли не до край Сопотъ и тамо на другиятъ день заранта ся намѣри лежатъ му само, о человекство !!

Убийцыте ся уловиха които са павликены отъ филибелинските села и ся затвориха у Филибе; тия вѣрно че ще ся накажатъ прилично, но Минчо го нема вече !!

Вместе молиме вы, Господине, въ почтенната си Газета това страшно извѣстіе за споменъ на покойныятъ, който и той бѣше единъ отъ спомощницыте на Газетата въ

Сопотъ въ черны дрехи облеченъ.

ЗАРАДИ ВОСПИТАНИЕ-ТО.

(Продолженіе. Видъ число 154.)

Живописцы (зографи, иконописцы), стихоторцы и ораторы (ритори) бягайте отъ храма на вкусать, ако не вы оживява оганъ атъ на воображеніе-то.

При всичка-та такава важность и сила на воображеніе-то, таа способность въ воспитаніе-то я оставятъ и совѣмъ не ся стараятъ за добро-то и изострюванъе и усовершенствованъе. Отъ това оставованъе, въ самыте даже просвѣщенны времена, суевѣріе-то, фанатизматъ и безчисленны предразсудки (повѣрія) воставатъ противъ истина-та и человекство-то. Ако печалны-те (кахърливы-те) и страшны-те видове (планъ, ресимъ) непрестанно поразяватъ слабо-то воображеніе на дѣца-та, ако имъ представляватъ (показувать) лжливы и несбждены мечты (мысли), т. е. какво-то плашатъ дѣца-та съ мароци, таласжмы, мура эмѣюви и други много такыва, а съ това ги отдаляватъ отъ истинныте и естественны-те предметы и право-то имъ мыслянь и разумѣніе: то за чудене ли е че дѣца-те ставатъ тжмны (прости), суевѣрны, склонны камъ иступленіе-то (забравятся отъ чудене) и камъ всички-те глупавы работы. Нема нищо по страшно, колко-то силно-то воображеніе, кое-то не е имало здраво и хубаво ястіе (ученіе); нема нищо по неприятно и по грозно колко-то человекъ на кого-то воображеніе-то е мертво; тжй ся блжска въ предметы-те и не ги вижда.

На наставницы-те (бащи-те и учителя-те) за воспитаніе-то на дѣца-та са забелѣжени два предмета: първыя, като колко-то повече е возможно да распростиратъ въ тѣхъ кругатъ (бюлюкя) на истинны-те понятія (мыслянь, разбиранъе), вторыя, за да е буденъ въ сички-те впечатлѣнія (що може да са залепи въ сердца-та имъ), кои-то можатъ да подѣйствуваатъ въ млады-те години на воображеніе-то, и кои-то послѣ ся разливатъ на сичкиятъ имъ животъ. Отъ тѣзи впечатлѣнія живо-то воображеніе раскрасява (прави хубаво) сичко що ны ограждава (оградило, около насъ); лжскаво-то и свѣтливо-то въ свои-те кадра (образи) превозвышава дѣйствіе-то на суца-та натура (естество); силно-то вообра-

женіе ны занася въ най дѣйствующи-те предметы; слабо-то ражда страхотин, плитно сердце, привидѣніе (гдѣто виждатъ ноція талажмъ, и други такыва), страшны вещи, а повреденно-то воображеніе докарыва безумство и полудяванъе, кое-то прави человекство-то ниско, долно като добытакъ. Умѣрявай (сѣмѣрка) впусканъе-то (тичанъе) на воображеніе-то, кога-то е возможно, въ млады-те още години; то не може веке да ся запрѣ, кога-то ся вкорены съ сичка-та си сила, да му бждатъ за всякога водители правила-та на здравіятъ разсудокъ и законы-те на природата. Колко-то право-то и очистено-то воображеніе полза и пріятность, толкова неударжнотото и развращено-то принася вреда (зарары) на человекъ: то ся привлича въ калатъ на развращеніе-то и сладострастіе-то (тѣлоутжденіе-то, кога-то, трѣбаше да ся впуска камъ сичко-то що е високо (избранно, честно) прехубаво, благородно и да управиме возвышаванъе-то си камъ храма на слава-та и добродѣтель-та. Така и сички-те таланты (дарове) най широки-те и далбокн-те, така и най высочныте знаянія (науки) не само що не достигатъ добро-то свое назначеніе, не само що не приносятъ прехубавы-те и желаемы-те плодове, но са зловредны (губителны), погубителны сатъ, ако ги неосвѣщава чистота-та на нравыатъ, невинность-та (безгрѣшность-та) на сердце-то.

Наблюдателный-атъ философъ, кой-то обржца наблюдателный-атъ погледъ въ проишествія-та на нравственныя миръ (свѣтъ) съ огорчаванъе вижда, защо воспитаніе-то има тжзи участъ (пай), на каквато е предадено сичко що е подъ мѣсяцатъ. Сичко трѣба да впуска камъ ползныя край: обаче колко често ся случува противно-то! Въ кое ли человекъ не ще да направи злоупотребленіе! воспитаніе . . . той е далечъ отъ високо-то му предназначенно намѣреніе. Началницы-те и почители-те забравятъ, защо ученицы-те имъ иматъ не само разумъ но и сердце; какво съ една-та ржка ще прави учены хесапы, а съ друга-та тѣ трѣба да утриватъ сжлзи-те на несчастны-те (бѣдны-те). Изгубуватъ сичкы-те си трудове и старанія за украсяванъе, обогащаванъе на уматъ съ разнообразны знаянія (ученія), за украсяванъе на сердце-то за уличаванъе-то му въ добри правила едвамъ ли помисловать. Какво е заблуждаванъе (загубуванъе)! и какви плодове (емини) дава то? горчивы и смертоносны, често са мокрятъ (плодове-те) съ сжлзы на най люта-та скорбь (кахъръ). Кога-то зло-то нравственно достигало въ висока степень като сега? кога-то развращеніе-то дерзновенно повдигало звѣрска-та своя глава, безъ да го накажатъ? и кротка-та добродѣтель святая та добродѣтель, кога-то тя была повече чужда (мразятъ я) на земля-та? обаче защо са тжзи вопросы (пытанія)? белкимъ Франція е исцѣрила свои-те раны? белкимъ пжшканъе-то и не са чува повече въ наше-то сердце? ахъ! време, време е да усѣтимъ, защо просвѣщеніе безъ чиста нравственность и утжичаванъе на уматъ, безъ исправянье на сердце-то е зла рана, която погубува благоденствіе-то, не само на една фамилия, но най цѣли нація (народы)!

Много бащи привождатъ (пазарятъ) при дѣца-та си единъ бюлюкъ учителя, за да ги учатъ на различни учителя, за изострюванъе-то на разсудокатъ имъ, обаче не довождатъ ни единъ таковъ, кой-то да може да имъ истолкува първа-та и най пужна-та наука, за да бждатъ добры, честны, сострадательны (милосердечны), благодарны, съ едно слово, да бждатъ человекы, а не изучены като мечки, а добро-то не правятъ. Обаче какво произлиза отъ това?

(Слѣдува.)